



Sayı : 2020-M/01-132-1002

02/10/2020

Konu : Fiyat Etiketleri Bilgilendirme

## **ODALARA 2020/132 SAYILI GENELGE**

İlgi: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'nun 01/10/2020 tarih ve 2020/160 sayılı genelgesi.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'nun ilgi genelgesinde; 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun "Fiyat etiketi" başlıklı 54 üncü maddesi ile 28.06.2014 tarihli ve 29044 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Fiyat Etiketleri Yönetmeliği" ile fiyat etiketine ilişkin yasal düzenlemeler yapıldığı hatırlatılarak, konu ile ilgili olarak Odalarımızın bilgilendirilmesi talep edilmektedir.

Bilindiği üzere; 6502 sayılı Kanunun "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde; "(1) Bu Kanunun amacı; kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, zararlarını tazmin edici, çevresel tehlikelerden korunmasını sağlayıcı, tüketiciyi aydınlatıcı ve bilinçlendirici önlemleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirme ve bu konulardaki politikaların oluşturulmasında gönüllü örgütlenmeleri teşvik etmeye ilişkin hususları düzenlemektir." hükmü ve Yönetmeliğin "Etiket bulundurma zorunluluğu" başlıklı 5 inci maddesinde fiyat etiketinde bulunması zorunlu hususlara yer verilmiş olup bunlar, malın üretim yeri, malın ayırıcı özelliği, malın tüm vergiler dâhil satış fiyatı, malın birim fiyatı, malın satış fiyatı ve birim fiyatının uygulanmaya başlandığı tarih, üretim yeri Türkiye olan mallar için Bakanlıkça tespit ve ilan edilen şekil, logo veya işaret şeklinde sayılmış, "Etiket, tarife ve fiyat listelerinin biçim ve kapsamı" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında da; "Etiketlerin üzerindeki rakam ve harflerin; okunabilir, düzgün, eksiksiz, gerçeğe uygun, yeterli büyüklükte ve başka rakam, kelime ve işaretlerle karışıklığa sebebiyet vermeyecek şekilde olması, yanıltıcı ve aldatıcı bilgiler içermemesi zorunludur. Etiketlerin tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilecek, okunabilecek ve hangi mala ait olduğu açıkça belli olacak şekilde konulması gerekir." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun ve Yönetmelik hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi sonucu; tüketici mevzuatı ile tüketicilerin çıkarlarını koruyucu, aydınlatıcı ve bilinçlendirici önlemlerin alınması ile tüketicilerin yanıltılmaması, aldatılmaması, karışıklığa sebebiyet vermeyecek şekilde bilgilendirilmesinin amaçlandığı görülmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "Etiket bulundurma zorunluluğu" başlıklı 5 inci maddesinde yer alan "(1) (Değişik:RG-27/7/2019-30844) Satıcı tarafından perakende satışa arz edilen malların veya ambalajlarının yahut kaplarının üzerine kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde yazılı, dijital veya elektronik etiket konulması; etiket konulması mümkün olmayan hâllerde aynı bilgileri kapsayan listelerin görülebilir ve okunabilir şekilde uygun yerlere asılması zorunludur." hükmü genel kural olmakla beraber; bahsedilen genel kuralın istisnası ise aynı maddenin beşinci fıkrasında yer alan "Açık halde satılan mallara ilişkin etiketlerde satış fiyatı yerine sadece birim fiyatının yer alması yeterlidir." hükmünde görüldüğu üzere, "açık halde satılan mallara" ilişkindir.

"Açık halde satılan mallar" anılan Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde yer alan "Bu Yönetmelikte geçen; a)Açık halde satılan mal: Önceden paketlenmeksizin, tüketicinin hazır bulunduğu bir ortamda ölçülerek satılan malı, (...) ifade eder." hükmü ile düzenlenmiştir.

Bu kapsamda, bakliyatlar, baharatlar, kuruyemiş, kasap ve manav ürünleri, kilo ile satılan unlu mamuller, pasta, balık, şarküteri vb. ürünler, mevzuatta açık halde satılmaya elverişli olan hükmü ile ifade edilen malların "önceden paketlenmeksizin", tüketicilere "birim fiyatları" üzerinden, istedikleri ağırlık miktarınca ölçülerek "satış fiyatının" satış anında etiketlenerek malın paketi üzerine iliştilmesi suretiyle satın alınmasına imkan verecek şekilde yapılan satışlara ilişkin olarak uyulması gereken yasal düzenlemelere yukarıda yer verilmiştir.

Mezkur Kanun ve Yönetmelikte yer alan fiyat etiketine ilişkin düzenlemeler çerçevesinde Bakanlık, belediyeler ve ilgili odalar, söz konusu hükümlerin uygulanması ve izlenmesine ilişkin işleri yürütmekle görevli olup denetim yapabilmekte ve yapılan denetimler sonucu söz konusu mevzuat hükümlerine aykırılıkların tespiti halinde Kanununun 77 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca Valilikler tarafından idari yaptırım uygulanmaktadır.


Bu doğrultuda, açık halde satışa sunulan ürünlerin birçoğu satıcı tarafından hazır bulunan ambalaj, kutu, paket, kap vb. muhafaza ürünleri içerisinde koyularak tüketiciye satılmadan önce, yukarıda yer alan ve uymayanlar hakkında idari yaptırımı bulunan bu yasal yükümlülükler dolayısıyla fiyat etiketinin yanıltıcı ya da aldatıcı herhangi bir bilgi içermemeleri amacıyla, bu tür ambalaj, kutu, paket, kap vb. muhafaza ürünlerinin darası alınarak satılacak ürünün ölçülmesi suretiyle net miktar üzerinden satış fiyatının belirlenmesi ve bu sayede satış fiyatının birim fiyat ile uyumlu olması ve etiketin yanıltıcı ve aldatıcı bilgi içermeme yükümlülüğünün yerine getirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, son dönemlerde basına yansıyan bazı haberlerde ürünlerin ambalajları üzerindeki bilgiler ile ürünlerin fiyat etiketinde yer alan bilgilerin aynı olmadığı dile getirildiğinden etikette yer alması zorunlu olan ve yukarıda belirtilen hususlar yönüyle de değerlendirme yapılması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Bu itibarla, söz konusu mevzuatın gereklerine uyulabilmesi ve tüketiciyi yanıltıcı ya da aldatıcı bilgilendirmelerin önüne geçmek için, 6502 sayılı Kanununun "Fiyat etiketi" başlıklı 54 üncü maddesinde yer alan; "(4) Bakanlık, belediyeler ve ilgili odalar, bu madde hükümlerinin uygulanması ve izlenmesine ilişkin işleri yürütmekle görevlidirler." hükmü uyarınca, esnaf ve ticaret odalarının üyelerinin yukarıda yer alan hususlara ilişkin olarak bilgilendirilmesi hususu önem arz etmektedir.

Bilgilerinizi ve esnaf ve sanatkârlarımıza duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

  
Mehmet IşIL DAğ  
Genel Sekreter

  
Adıhan DERE  
Birlik Başkanı